

Wymagania edukacyjne z historii w kl.6 uwzględniają zmiany w podstawie programowej z 2024 r.

Nauczyciel: Edyta Sopala

Wymagania na poszczególne oceny				
Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Indie, Amerykę – podaje przykłady towarów sprowadzanych z Indii (przyprawy, jedwab) – podaje rok odkrycia Ameryki (1492 r.) i określa, w którym wieku doszło do tego wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia nowości w technice żeglarskiej, które umożliwiły dalekomorskie wyprawy dookoła Ziemi (1519–1522 r.) i określa, w którym wieku doszło do tego wydarzenia – wskazuje Ferdynanda Magellana jako dowódcę wyprawy dookoła świata i przedstawia jej znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przyczyny wielkich odkryć geograficznych – wskazuje na mapie trasy najważniejszych wypraw przełomu XV i XVI w. oraz wymienia ich dowódców (Krzysztof Kolumb, Ferdynand Magellan, Vasco da Gama, Bartłomiej Diaz) 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny poszukiwania morskiej drogi do Indii – podaje i zaznacza na osi czasu daty wypraw Bartłomieja Dziaza i Vasco da Gamy – wyjaśnia, dlaczego Krzysztof Kolumb i Ferdynand Magellan skierowali swoje wyprawy drogą na zachód 	<ul style="list-style-type: none"> – tłumaczy pochodzenie nazwy Ameryka – wskazuje związek między wynalazkami z dziedziny żeglugi a podejmowaniem dalekich wypraw morskich
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia nazwy rdzennych ludów Ameryki (Majowie, Aztekowie i Inkowie) – podaje przykłady towarów, które przewożono między Ameryką a Europą 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia po jednym pozytywnym i negatywnym skutku wielkich odkryć geograficznych – wskazuje odkrycie Ameryki jako początek epoki nowożytnej 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>kolonia, niewolnik, plantacja</i> – opowiada o sytuacji niewolników na plantacjach w Ameryce – wyjaśnia, w jaki sposób w Ameryce pojawiła się ludność afrykańska 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia pozytywne i negatywne skutki wielkich odkryć geograficznych – poprawnie posługuje się terminem: <i>konkwistador</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia zmiany w życiu ludzi w wyniku odkryć geograficznych
<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcie: odrodzenie 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia ideał człowieka w epoce odrodzenia i wyjaśnia termin: <i>człowiek renesansu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>antykwaryzm, humanizm</i> – charakteryzuje epokę renesansu – wyjaśnia nazwę nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia wpływ wynalezienia druku na rozprzestrzenianie się idei renesansu – przedstawia poglądy humanistów 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje Erazma z Rotterdamu jako wybitnego humanistę i przedstawia jego poglądy
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje Włochy jako kolebkę renesansu, 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, w czym przejawiała się renesansowa radość życia – wymienia wybitnych twórców epoki odrodzenia i podaje przykłady ich dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje sztukę renesansową, wskazując główne motywy podejmowane przez twórców, 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>attyka, arkada, kopuła</i> do opisu budowli renesansowych 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady dzieł, w których zastosowano perspektywę

<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wystąpienie Marcina Lutra jako początek reformacji – poprawnie posługuje się terminem: <i>odpust</i> – wymienia wyznania protestanckie 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>reformacja, protestanci</i> – określa początek reformacji (1517 r.) i zaznacza tę datę na osi czasu 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>pastor, celibat, zbór</i> – wskazuje objawy kryzysu w Kościele katolickim jako przyczynę reformacji – przedstawia skutki reformacji 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje poglądy Marcina Lutra – opisuje postanowienia pokoju w Augsburgu (1555 r.) i wyjaśnia zasadę <i>czyj kraj, tego religia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje poglądy głoszone przez Jana Kalwina
<ul style="list-style-type: none"> – przy pomocy nauczyciela przedstawia przyczyny zwołania soboru w Trydencie – wskazuje zakon jezuitów jako instytucję powołaną do walki z reformacją 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>kontrreformacja, seminarium duchowne</i> – wyjaśnia cel założenia zakonu jezuitów 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia postanowienia soboru trydenckiego – wyjaśnia cel utworzenia inkwizycji i indeksu ksiąg zakazanych 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje działalność zakonu jezuitów – przedstawia zasady obowiązujące jezuitów 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny wybuchu wojny trzydziestoletniej
<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>szlachta, herb, szabla</i> – wymienia zajęcia szlachty 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia izby sejmu walnego – przedstawia zróżnicowanie stanu szlacheckiego – wyjaśnia funkcjonowanie zasady <i>liberum veto</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia prawa i obowiązki szlachty, – wskazuje wpływ przywilejów szlacheckich na pozycję tego stanu – przedstawia prawa otrzymane przez szlachtę na mocy konstytucji <i>Nihil novi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia decyzje podejmowane na sejmie walnym – charakteryzuje rolę sejmików ziemskich i zakres ich uprawnień – przedstawia skład izb sejmu walnego 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje parlamentaryzm Rzeczypospolitej XVI–XVII w. z parlamentaryzmem współczesnej Polski
<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>folwark, dwór</i> – opisuje zajęcia chłopów i mieszczan 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia gospodarczą działalność szlachty – wymienia towary wywożone z Polski i sprowadzane do kraju 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze zabudowania folwarku i wskazuje ich funkcje – wyjaśnia przyczyny i sposoby powiększania się majątków szlacheckich 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie odzyskania przez Polskę Pomorza Gdańskiego dla rozwoju gospodarki – wyjaśnia następstwa ożywienia gospodarczego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia wpływ ustaw antychłopskich i antymieszczańskich na położenie tych grup społecznych i rozwój polskiej gospodarki
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia ostatnich władców z dynastii Jagiellonów: Zygmunta I Starego i Zygmunta Augusta 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zależność Prus Książęcych od Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny wojny Polski z zakonem krzyżackim (1519–1521 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminem: <i>hołd lenny</i> – przedstawia postanowienia hołdu pruskiego (1525 r.) i jego skutki 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje korzyści i zagrożenia wynikające z postanowień hołdu pruskiego
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia Mikołaja Kopernika jako twórcę teorii heliocentrycznej – wskazuje Wawel jako przykład budowli renesansowej w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia Mikołaja Reja i Jana Kochanowskiego jako twórców literatury renesansowej w Polsce – charakteryzuje odkrycie Mikołaja Kopernika 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>arras, krużganki, mecenat</i> – opisuje Wawel jako przykład architektury renesansu w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny rozwoju kultury renesansowej w Polsce – przedstawia zasługi ostatnich Jagiellonów dla rozwoju renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego XVI stulecie nazwano złotym wiekiem w historii Polski – opisuje wybraną budowlę renesansową w swoim regionie
<ul style="list-style-type: none"> – podaje i zaznacza na osi czasu datę podpisania unii lubelskiej (1569 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>unia personalna, unia realna</i> – wskazuje na mapie Królestwo Polskie i Wielkie Księstwo Litewskie 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia postanowienia unii lubelskiej – charakteryzuje strukturę narodową i wyznaniową I Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje skutki utworzenia Rzeczypospolitej Obojga Narodów – wyjaśnia korzyści płynące z wielokulturowości 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia korzyści i zagrożenia wynikające z utworzenia Rzeczypospolitej Obojga Narodów

<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>tolerancja</i></p> <p>– zauważa potrzebę poszanowania odmienności religijnej i kulturowej</p>	<p>– wymienia wyznania zamieszkujące Rzeczpospolitą Obojga Narodów</p> <p>– wskazuje cel podpisania konfederacji warszawskiej</p> <p>– wyjaśnia, co oznacza, że Polska była nazywana „państwem bez stosów”</p>	<p>– przedstawia postanowienia konfederacji warszawskiej</p> <p>– omawia wkład innych wyznań w rozwój szkolnictwa I Rzeczypospolitej</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>katolicyzm, judaizm, luteranizm, prawosławie</i></p> <p>– charakteryzuje strukturę wyznaniową I Rzeczypospolitej</p> <p>– wyjaśnia, kim byli arianie i przedstawia zasady ich religii</p>	<p>– nazywa i wskazuje na mapie ziemie zamieszkałe przez przedstawicieli poszczególnych wyznań</p>
<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>elekcja</i></p> <p>– krótko opisuje, dlaczego polskich władców zaczęto wybierać drogą wolnej elekcji</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>wolna elekcja, bezkrólewie</i></p> <p>– opisuje przebieg pierwszego bezkrólewia i wyjaśnia, kim był interrex</p>	<p>– przedstawia zasady wyboru monarchy</p> <p>– wyjaśnia skutki wolnych elekcji</p>	<p>– wymienia warunki, które musieli spełnić królowie elekcyjni</p> <p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>Artykuły henrykowskie, pacta conventa</i></p>	<p>– wyjaśnia wpływ <i>Artykułów henrykowskich</i> i <i>pacta conventa</i> na pozycję monarchy w Rzeczypospolitej</p>
<p>– wymienia Stefana Batorego jako kolejnego po Henryku Walezym władcę Polski</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>hetman</i></p>	<p>– opisuje, w jakim celu została utworzona piechota wybraniecka</p> <p>– przedstawia, jak zakończyły się wojny o Inflanty prowadzone przez Stefana Batorego</p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu datę bitwy pod Kłuszynem (1610 r.), określa wiek</p>	<p>– przedstawia przyczyny najazdu Iwana Groźnego na Inflanty</p> <p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>piechota wybraniecka, dymitriada, Kreml, bojar</i></p> <p>– opisuje następstwa dymitriady</p>	<p>– wskazuje przyczyny obalenia Dymitra Samozwańca</p> <p>– wyjaśnia cel polskiej interwencji w Rosji</p> <p>– podaje datę podpisania pokoju w Polanowie (1634 r.)</p>	<p>– ocenia politykę Zygmunta III wobec Rosji</p> <p>– przedstawia postanowienia pokoju w Polanowie</p>
<p>– wymienia elementy uzbrojenia husarza i pokazuje je na ilustracji</p> <p>– wymienia stolice Polski (Gniezno, Kraków, Warszawa)</p>	<p>– podaje datę bitwy pod Kircholmem (1605 r.) i nazwisko dowódcy polskich wojsk (Jan Karol Chodkiewicz)</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego przeniesiono stolicę z Krakowa do Warszawy</p>	<p>– charakteryzuje przyczyny wojen polsko-szwedzkich w XVII w.</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>clo</i></p> <p>– opowiada przebieg wojny o Inflanty</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego Zygmunt III Waza utracił tron Szwecji</p> <p>– tłumaczy, dlaczego Polska często nie wykorzystywała swoich sukcesów militarnych</p>	<p>– przedstawia postanowienia i podaje daty podpisania rozejmu w Starym Targu (1629 r.) i Sztumskiej Wsi (1635 r.)</p>
<p>– wskazuje Bohdana Chmielnickiego jako przywódcę powstania Kozaków na Ukrainie</p> <p>– wymienia elementy uzbrojenia Kozaków i pokazuje je na ilustracji</p>	<p>– wyjaśnia, kim byli Kozacy</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>Zaporoże</i></p> <p>– wskazuje na mapie Ukrainę, Zaporoże i Dzikie Pola</p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu datę wybuchu powstania kozackiego (1648 r.)</p>	<p>– wyjaśnia, kim byli Kozacy rejestrowi</p> <p>– przedstawia zajęcia i sytuację Kozaków</p> <p>– uzasadnia tezę, że powstanie Chmielnickiego było wojną domową</p>	<p>– przedstawia przyczyny wybuchu powstania na Ukrainie</p> <p>– omawia główne etapy powstania</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego powstanie Chmielnickiego przerodziło się w wojnę polsko-rosyjską</p>	<p>– przedstawia skutki powstania Chmielnickiego</p> <p>– wskazuje rozejm w Andruszowie jako moment zakończenia powstania i wojny polsko-rosyjskiej (1667 r.)</p> <p>– ocenia politykę szlachty wobec Kozaków</p>
<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>potop szwedzki</i></p> <p>– wskazuje na mapie Częstochowę i Inflanty</p>	<p>– podaje i zaznacza na osi czasu daty potopu szwedzkiego (1655–1660 r.) oraz pokoju w Oliwie (1660 r.)</p> <p>– charakteryzuje postępowanie Szwedów wobec ludności polskiej</p>	<p>– wskazuje na mapie Lwów i Prusy Książęce</p>	<p>– wymienia przyczyny wojen polsko-szwedzkich</p> <p>– wyjaśnia przyczyny początkowych niepowodzeń Rzeczypospolitej w czasie potopu szwedzkiego</p>	<p>– przedstawia skutki potopu szwedzkiego</p> <p>– wskazuje zagrożenie płynące dla Rzeczypospolitej z powodu utraty lenna pruskiego</p>

– wyjaśnia, dlaczego najazd Szwedów nazwano potopem			– wymienia postanowienia pokoju w Oliwie	
– poprawnie posługuje się terminami: <i>sultan, husarz, janczar</i> – podaje przyczyny wyprawy Jana III Sobieskiego pod Wiedeń – wskazuje na mapie Wiedeń	– poprawnie posługuje się terminami: <i>islam, wezyr</i> – charakteryzuje postaci Jana III Sobieskiego i Kara Mustafy – podaje i zaznacza na osi czasu daty bitwy pod Chocimiem (1673 r.) oraz odsieczy wiedeńskiej (1683 r.) – wymienia skutki wojen z Turcją	– poprawnie posługuje się terminami: <i>haracz, ekspansja</i> – podaje i zaznacza na osi czasu daty najazdu tureckiego i oblężenia Kamieńca Podolskiego (1672 r.) – wymienia przyczyny początkowych niepowodzeń wojsk polskich w walce z Turkami w II poł. XVII w.	– omawia przyczyny wojen polsko-tureckich w XVII w. – przedstawia walkę Rzeczypospolitej o Mołdawię – wymienia hetmanów Stanisława Żółkiewskiego i Jana Karola Chodkiewicza oraz bitwy z Turcją, w których dowodzili (Cecora 1620 r., obrona Chocimia 1621 r.)	– opisuje postanowienia traktatu w Buczaczu – przedstawia następstwa wojen polsko-tureckich w XVII w.
– charakteryzuje XVII stulecie jako czas wielu konfliktów wojennych prowadzonych przez Rzeczpospolitą – wskazuje na mapie państwa, z którymi Rzeczpospolita prowadziła wojny w XVII w.	– wymienia skutki wojen toczonych przez Rzeczpospolitą w XVII w., w tym m.in. wyniszczenie kraju i straty terytorialne	– poprawnie posługuje się terminem: <i>liberum veto</i> – wymienia przyczyny uzależnienia Polski od obcych państw	– wskazuje objawy kryzysu państwa – podaje przyczyny i objawy kryzysu gospodarczego	– wskazuje postać Władysława Sicińskiego, który w 1652 r. doprowadził do pierwszego w historii zerwania sejmu
– opowiada o sposobach spędzania czasu wolnego przez szlachtę na przełomie XVII i XVIII w.	– poprawnie posługuje się terminem: <i>barok</i> – wymienia dwie–trzy cechy charakterystyczne architektury barokowej	– charakteryzuje malarstwo i rzeźbę epoki baroku – wyjaśnia pochodzenie terminu <i>sarmatyzm</i> – wyjaśnia znaczenie określenia „złota wolność szlachecka”	– wyjaśnia genezę epoki baroku – wskazuje wpływ rosnącej pobożności na architekturę i sztukę epoki – wskazuje następstwa bezkrytycznego stosunku szlachty do ustroju państwa	– wyjaśnia, na czym polega związek kultury barokowej z ruchem kontrreformacyjnym – charakteryzuje barok jako epokę kontrastów
		Ocena roczna		
– krótko opisuje zakres władzy króla w monarchii absolutnej – przywołuje postać Ludwika XIV jako władcy absolutnego	– wyjaśnia, dlaczego Ludwika XIV określano mianem Króla Słońce – opisuje życie w Wersalu w czasach Ludwika XIV	– wyjaśnia, dlaczego Francja była europejską potęgą – przedstawia, w jaki sposób doszło do wzmocnienia władzy królewskiej we Francji	– poprawnie posługuje się terminem: <i>hugenoci</i> – opisuje, jak zakończyły się wojny religijne we Francji (przywołuje Edykt nantejski)	– wskazuje pozytywne i negatywne strony panowania Ludwika XIV
– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem: <i>parlament</i> – wskazuje organy władzy w monarchii parlamentarnej	– poprawnie posługuje się terminem: <i>monarchia parlamentarna</i> – wskazuje Anglię jako kraj o ustroju monarchii parlamentarnej	– wyjaśnia przyczyny konfliktu Karola I z parlamentem – przedstawia Deklarację praw narodu angielskiego	– poprawnie posługuje się terminami: <i>purytanie, nowa szlachta, rojaliści</i> – przedstawia postać Olivera Cromwella i jego dokonania	– wymienia główne etapy kształtowania się monarchii parlamentarnej w Anglii – porównuje ustrój monarchii parlamentarnej i monarchii absolutnej

<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>oświecenie</i></p> <p>– podaje przykład dokonania naukowego lub technicznego epoki oświecenia (np. termometr lekarski, maszyna parowa)</p>	<p>– charakteryzuje styl klasycystyczny</p> <p>– wymienia najważniejsze dokonania naukowe i techniczne epoki oświecenia</p>	<p>– charakteryzuje ideologię oświecenia</p>	<p>– wyjaśnia przyczyny krytyki absolutyzmu i Kościoła przez filozofów doby oświecenia</p>	<p>– wskazuje wpływ dokonań naukowych i technicznych na zmiany w życiu ludzi</p>
<p>– wskazuje na mapie Rosję, Austrię i Prusy w XVIII w.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>absolutyzm, absolutyzm oświecony</i></p> <p>– podaje przykłady reform w monarchiach absolutyzmu oświeconego</p>	<p>– wyjaśnia związki między pojawieniem się nowych potęg w Europie Środkowej a sytuacją w Rzeczypospolitej</p>	<p>– charakteryzuje reformy przeprowadzone w Rosji, Austrii i Prusach</p>	<p>– porównuje monarchię absolutną z monarchią absolutyzmu oświeconego</p>
<p>– wymienia Tadeusza Kościuszkę i Kazimierza Pułaskiego jako polskich bohaterów walki o niepodległość USA</p>	<p>– wymienia strony konfliktu w wojnie o niepodległość Stanów</p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu datę uchwalenia konstytucji USA – pierwszej takiej ustawy na świecie (1787 r.)</p>	<p>– przedstawia przyczyny wybuchu wojny między kolonistami a rządem brytyjskim</p> <p>– opisuje wydarzenie zwane bostońskim picciem herbaty</p> <p>– przedstawia udział Polaków w walce o niepodległość USA</p>	<p>– przedstawia najważniejsze etapy walki o niepodległość USA</p> <p>– omawia zasługi Jerzego Waszyngtona dla powstania USA</p> <p>– wymienia miejsca związane z udziałem Polaków w wojnie o niepodległość USA</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>Kongres, Izba Reprezentantów</i> – charakteryzuje ustrój polityczny USA</p>
<p>– wymienia Augusta II Mocnego i Augusta III Sasa jako monarchów sprawujących władzę w Polsce na początku XVIII w.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>unia personalna, anarchia</i></p> <p>– wskazuje na mapie Saksonię</p> <p>– wymienia przyczyny anarchii w Polsce</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>konfederacja, liberum veto, wolna elekcja, przywileje, złota wolność szlachecka</i></p> <p>– charakteryzuje projekty reform w I poł. XVIII w.</p>	<p>– przedstawia genezę i postanowienia sejmu niemego</p> <p>– wyjaśnia przyczynę ingerencji Rosji w sprawy Polski</p> <p>– opisuje pozytywne i negatywne skutki rządów Augusta III</p>	<p>– charakteryzuje okres rządów Augusta II Mocnego</p> <p>– wskazuje reformy niezbędne dla wzmocnienia Rzeczypospolitej</p>
<p>– podaje i zaznacza na osi czasu datę pierwszego rozbioru Polski (1772 r.)</p> <p>– wymienia państwa, które dokonały pierwszego rozbioru Polski i wskazuje je na mapie</p>	<p>– charakteryzuje postać Stanisława Augusta Poniatowskiego</p> <p>– wskazuje na mapie ziemie utracone przez Polskę podczas pierwszego rozbioru</p>	<p>– opisuje okoliczności wyboru Stanisława Augusta na króla Polski</p> <p>– wymienia reformy Stanisława Augusta w celu naprawy oświaty i gospodarki w II poł. XVIII w.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>prawa kardynalne</i></p> <p>– opowiada o przebiegu i decyzjach sejmu rozbiorowego</p>	<p>– przedstawia przyczyny zawiązania konfederacji barskiej</p>
<p>– wskazuje Stanisława Augusta jako oświeceniowego mecenasa sztuki</p> <p>– podaje przykład zasług ostatniego króla dla rozwoju kultury polskiej</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>obiady czwartkowe</i></p> <p>– przedstawia przyczyny powołania Komisji Edukacji Narodowej</p> <p>– wskazuje cel wychowania i edukacji młodzieży w XVIII w.</p>	<p>– charakteryzuje architekturę i sztukę klasycystyczną</p> <p>– podaje przykłady budowli klasycystycznych</p> <p>– omawia zmiany wprowadzone w polskim szkolnictwie przez KEN</p>	<p>– przedstawia zasługi Stanisława Augusta dla rozwoju kultury i sztuki oświecenia</p> <p>– wymienia malarzy tworzących w Polsce (Canaletto, Marcello Bacciarelli)</p>	<p>– charakteryzuje twórczość Juliana Ursyna Niemcewicza i Wojciecha Bogusławskiego</p> <p>– podaje przykłady budowli klasycystycznych w swoim regionie</p>

<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>konstytucja</i></p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu datę uchwalenia Konstytucji 3 maja (1791 r.)</p> <p>– wymienia państwa, które dokonały drugiego rozbioru Polski</p>	<p>– wymienia najważniejsze reformy Sejmu Czteroletniego</p> <p>– wymienia najważniejsze postanowienia Konstytucji 3 maja (zniesienie <i>liberum veto</i> i wolnej elekcji)</p> <p>– wskazuje na mapie ziemie utracone przez Polskę podczas drugiego rozbioru</p>	<p>– charakteryzuje postać Stanisława Małachowskiego</p> <p>– opisuje sytuację w Polsce po pierwszym rozbiorze</p> <p>– podaje cel obrad Sejmu Wielkiego</p> <p>– przedstawia okoliczności zawiązania konfederacji targowickiej i podaje jej datę (1792 r.)</p>	<p>– opisuje najważniejsze reformy Sejmu Czteroletniego</p> <p>– przedstawia genezę ustanowienia Orderu Virtuti Militari</p> <p>– opisuje przebieg wojny polsko-rosyjskiej (1792 r.),</p> <p>– przedstawia postanowienia sejmu w Grodnie</p>	<p>– charakteryzuje zmiany wprowadzone przez Konstytucję 3 maja i wskazuje ich skutki</p>
<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>naczelnik, kosynierzy, zaborcy</i></p> <p>– wskazuje Tadeusza Kościuszkę jako naczelnika powstania</p> <p>– wymienia państwa, które dokonały trzeciego rozbioru Polski</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>insurekcja</i></p> <p>– podaje i zaznacza na osi czasu daty insurekcji kościuszkowskiej (1794 r.) oraz trzeciego rozbioru Polski (1795 r.)</p> <p>– wymienia przyczyny wybuchu i upadku powstania kościuszkowskiego</p>	<p>– opowiada o bitwie pod Raclawicami i przedstawia jej znaczenie</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego Kościuszek zdecydował się wydać Uniwersał połaniecki</p> <p>– wskazuje następstwa upadku powstania kościuszkowskiego</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>uniwersał</i></p> <p>– opisuje przebieg powstania kościuszkowskiego i podaje jego najważniejsze wydarzenia w kolejności chronologicznej</p> <p>– wskazuje na mapie Maciejowice i przedstawia znaczenie tej bitwy dla losów powstania</p>	<p>– wymienia najważniejsze przyczyny upadku Rzeczypospolitej w XVIII w.</p>
<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>konstytucja, rewolucja, Bastylia</i></p> <p>– podaje wydarzenie, które rozpoczęło rewolucję francuską</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>burżuazja, Stany Generalne</i></p> <p>– wymienia i charakteryzuje stany społeczne we Francji</p> <p>– charakteryzuje postać Ludwika XVI</p>	<p>– opisuje położenie stanów społecznych we Francji</p> <p>– przedstawia najważniejsze zapisy Deklaracji praw człowieka i obywatela</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>monarchia konstytucyjna</i></p>	<p>– przedstawia sytuację we Francji przez wybuchem rewolucji</p> <p>– opisuje decyzje Konstytuanty podjęte po wybuchu rewolucji i wskazuje ich przyczyny</p> <p>– charakteryzuje ustrój Francji po wprowadzeniu konstytucji</p>	<p>– przedstawia okoliczności i cel powstania Zgromadzenia Narodowego</p> <p>– wyjaśnia ponadczasowe znaczenie Deklaracji praw człowieka i obywatela</p>
<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>gilotyna, terror</i></p> <p>– przedstawia okoliczności stracenia Ludwika XVI</p>	<p>– przedstawia przyczyny obalenia władzy Ludwika XVI</p> <p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>republika</i></p> <p>– wskazuje na mapie państwa, z którymi walczyła rewolucyjna Francja</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>jakobini, dyktatoriat</i></p> <p>– opisuje rządy jakobinów</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego rządy jakobinów nazwano Wielkim Terozem</p> <p>– przedstawia, w jaki sposób jakobinów odsunięto od władzy</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>radikalizm</i></p> <p>– przedstawia skutki rządów jakobinów</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego jakobini przejęli rządy we Francji</p> <p>– ocenia terror jako narzędzie walki politycznej</p>
<p>– charakteryzuje krótko postać Napoleona Bonapartego jako cesarza Francuzów i wybitnego dowódcę</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>zamach stanu</i></p> <p>– przedstawia okoliczności przejścia władzy przez Napoleona</p>	<p>– przedstawia położenie Francji w Europie podczas rządów dyktatoriatu</p> <p>– wymienia reformy wprowadzone przez Napoleona</p>	<p>– wyjaśnia przyczyny niezadowolenia społecznego podczas rządów dyktatoriatu</p> <p>– podaje datę pokoju w Tylży (1807 r.) i przedstawia jego postanowienia</p>	<p>– opisuje okoliczności powstania i charakter Związku Reńskiego</p>

<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminem: <i>Wielka Armia</i> – opisuje, jak zakończyła się wyprawa Napoleona na Rosję 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny wyprawy Napoleona na Rosję – opisuje, w jakich warunkach atmosferycznych wycofywała się Wielka Armia – wyjaśnia, dlaczego bitwa pod Lipskiem została nazwana „bitwą narodów” 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia strategię obronną Rosji – opisuje skutki wyprawy Napoleona na Rosję – przedstawia skutki klęski Napoleona pod Lipskiem 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przebieg kampanii rosyjskiej Napoleona – podaje datę bitwy pod Borodino (1812 r.) – wskazuje na mapie Borodino – omawia, jak przebiegał odwrót Wielkiej Armii 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny klęski Napoleona
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia państwa zaborcze – wyjaśnia, kim byli Jan Henryk Dąbrowski i Józef Wybicki – podaje nazwę hymnu Polski i wskazuje jego związek z Legionami Polskimi we Włoszech 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie posługuje się terminami: <i>legiony, emigracja</i> – przedstawia cel utworzenia Legionów Polskich i opisuje walki z ich udziałem 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje udział legionistów w wojnach napoleońskich – przedstawia powody wysłania legionistów na San Domingo 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje położenie ludności polskiej po utracie niepodległości – charakteryzuje zasady obowiązujące w Legionach Polskich – wyjaśnia, dlaczego Legiony były szkołą patriotyzmu i demokracji 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje, w jaki sposób i skąd rekrutowano żołnierzy do polskich oddziałów wojskowych
<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie Księstwo Warszawskie – podaje przyczyny likwidacji Księstwa Warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia okoliczności utworzenia Księstwa Warszawskiego, – podaje i zaznacza na osi czasu daty utworzenia i likwidacji Księstwa Warszawskiego (1807 r., 1815 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postać księcia Józefa Poniatowskiego – wyjaśnia znaczenie mitu napoleońskiego dla podtrzymania pamięci o Legionach 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o szarzy polskich szwoleżerów pod Somosierrą i wskazuje jej znaczenie dla toczonych walk 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia bitwy stoczone przez napoleońską Francję z udziałem Polaków